

การศึกษามหาบัณฑิตของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริม
สมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในภาคกลาง

นางสาว รัชดา ลากผล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-582-671-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018649

1117010091

A STUDY OF ROLES OF THAI RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES
IN ENHANCING THAI LANGUAGE INSTRUCTION COMPETENCY AT
THE SECONDARY EDUCATION LEVEL, CENTRAL REGION

Miss Ratjada Laphon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-582-671-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การศึกษานโยบายของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยใน
การเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
ในภาคกลาง

โดย   นางสาว จังดา ลากผล

ภาควิชา   มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ

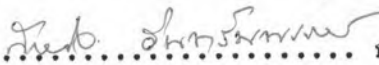
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ฉันวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

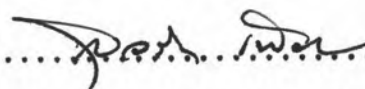
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

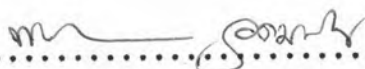
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ

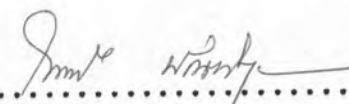
(รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์พวรัย)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ)

.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน)

.... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วิชา ลากผล : การศึกษามบทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาในภาคกลาง

(A STUDY OF ROLES OF THAI RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES IN ENHANCING THAI LANGUAGE INSTRUCTION COMPETENCY AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL, CENTRAL REGION) อ.ที่ปรึกษา ศ.ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ

147 หน้า. ISBN 974-582-671-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามบทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในภาคกลาง ในด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การนิเทศและพัฒนาบุคลากร และการจัดทำแผนปฏิบัติการ และติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและส่งไปยังครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคกลาง 11 จังหวัด รวม 342 คน ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูภาษาไทยมีความเห็นว่าศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในทุกด้าน

ภาควิชา .....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา ..... การสอนภาษาไทย .....
ปีการศึกษา ..... 2535 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... *สุภา ภาทวน* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *สุภา ภาทวน* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... - .....

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C 341077 : MAJOR TEACHING THAI

KEY WORD : THAI RESOURCE AND INSTRUCTION CENTRES/SECONDARY EDUCATION LEVEL
RATJADA LAPPON : A STUDY OF ROLES OF THAI RESOURCE AND INSTRUCTION
CENTRES IN ENHANCING THAI LANGUAGE INSTRUCTION COMPETENCY AT THE
SECONDARY EDUCATION LEVEL, CENTRAL REGION. THESIS ADVISOR : PROF.
D.R. SUCHARIT PIENCHOB, 147 PP. ISBN 974-582-671-5

The purpose of this research was to investigate the roles of Thai Resource and Instruction Centres in enhancing Thai language instruction competency at the secondary education level, central region in the following aspects: enhancing effective implementation of the curriculum, organizing instructional activities in developing Thai language instruction, producing and giving services of instructional media, measuring and evaluating Thai language instruction, supervising and personal developing and operational planning and following up the result. A set of questionnaires was constructed and sent to 342 lower and upper secondary school Thai language teachers in 11 provinces in central region. The obtained data were analyzed by means of percentages, mean and standard deviation.

The finding was that Thai language teachers expressed their opinions that Thai Resource and Instruction Centres had the roles of enhancing Thai language instruction competency at the low level in every aspect.

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การสอนภาษาไทย.....
ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*สม ทรัพย์*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ดร. สุชากร*.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนคอยดูแลและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน และ อาจารย์ ดร.กมลพร บัณฑิตยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ภาสกร เกิดอ่อน อาจารย์ นุช ม่วงเก่า อาจารย์ เสาวณีย์ กล้าสกุล อาจารย์ สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์ และอาจารย์ นพดล พรสุขอารมณี ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่าในการตรวจพิจารณาแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครูภาษาไทย และกรรมการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

ขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคน ที่กรุณาให้กำลังใจและให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยทุกท่าน

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ อันเป็นที่รักและเคารพยิ่งของลูกที่กรุณาสนับสนุนห่วงหาอาทร และให้แต่สิ่งที่ดีแก่ลูกตลอดมา

รัชดา ลากผล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1	บทนำ .....
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....
	ขอบเขตของการวิจัย .....
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย .....
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....
	ความเป็นมาของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชา
	ภาษาไทย .....
	การเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
	ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยกับการเสริม
	สมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย .....
	ด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล
	ด้านการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียน
	การสอนวิชาภาษาไทย .....
	ด้านการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน .
	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชา
	ภาษาไทย .....
	ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร .....

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงาน ของศูนย์ฯ	58
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
	งานวิจัยในประเทศ	61
	งานวิจัยในต่างประเทศ	68
3	วิธีดำเนินการวิจัย	70
	การศึกษาค้นคว้า	70
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	73
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
	สรุปผลการวิจัย	103
	อภิปรายผลการวิจัย	110
	ข้อเสนอแนะ	112
	รายการอ้างอิง	114
	ภาคผนวก	123
	ภาคผนวก ก	124
	ภาคผนวก ข	126
	ภาคผนวก ค	143
	ประวัติผู้เขียน	147

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาไทย	76
2	ค่าความถี่และค่าร้อยละ เกี่ยวกับประสมการณ์การใช้บริการ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูภาษาไทย	78
3	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ ส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล	79
4	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	81
5	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ ผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน	83
6	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ วัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	85
7	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ นิเทศและพัฒนาบุคลากร	87
8	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงบทบาท ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการ จัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ	89
9	ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงทรรศนะ ของครูภาษาไทยที่เคยและไม่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนา การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	91